

Transkripts – audio Ernst Hitls

“M. Savicka kungs izvirzīja trīs kritikas aspektus attiecībā uz 3D liecībām. Pirmkārt, ka tās nodrošina tikai “viltus mijiedarbību”. Viņam ir taisnība, tā nav saruna, un nav iespējama arī sarunas imitēšana, kaut vai tādēļ, ka tikšanās ir vienpusēja. Cilvēkiem ir iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes. Liecinieku digitālie attēli jautājumus uzdot nevar. LediZ kontekstā mēs rūpējamies, lai tas netiktu saukts par dialogu un neradītu nepareizu iespaidu. Atceres darbā nevajadzētu melot patiesības vārdā.

Savicka kunga otrais punkts: cilvēki spēj tehnoloģijas izsist no ierindas. Piemēram, uzdodot absurds jautājumus; spēlējoties ar tām, kā daudzi to darījuši ar virtuālo asistentu Siri. Protams, tas iespējams ar jebkuru tehnoloģiju. Bailes par tehnoloģiju nepareizu izmantošanu parādās ātri. Tā notika arī ar mums. Tomēr mēs secinājām, ka tiešā saskarsmē piemiņas vietas apmeklētāji vai skolēni nemēģina izsist no sliedēm tehniku. Viņi vēlas, lai 3D liecības funkcionē. Tikai zinātnieki, kuriem mēs šo liecību prezentējam konferencēs, labprāt pārbauda šīs tehnoloģijas robežas. Galu galā tas arī ir viņu darbs: rūpīgi pārbaudīt mūsu projekta rezultātus. Atgriežoties pie tēmas par cieņu, jautājums ir arī šāds: vai mēs esam parādā cieņu notikušā lieciniekiem? Acīm redzami, jā. Vai esam parādā cieņu tehnoloģijām? Es nezinu. Tādēļ rodas jautājums, pret ko tieši ir vērsta necienīgā izturēšanās, ja kāds izsit no ierindas tehniku.

Trešais Savicka kunga nosauktais punkts: tehnoloģija var piedzīvot neveiksmi un raisīt frustrāciju. Mums ir lingvistiska pieeja. Mēs strādājam ar vairākiem tūkstošiem variāciju katram jautājumam, kas nozīmē, ka apmeklētāji drīkst nedaudz atkāpties no sākotnējā formulējuma, kas izmantots ierakstīšanas laikā studijā: viņi var izmantot sinonīmus, jautājumu izvērst mazliet plašāk vai mazliet sašaurināt un tomēr saņemt atbildi. Šodien patiesībā daudziem cilvēkiem ir iepriekšēja pieredze ar Siri, Aleksu un citiem virtuālajiem asistentiem. Viņi intuitīvi zina, ka jautājumi ir jāuzdod tieši, bez liela iztirzājuma.

Mans secinājums: galvenā jauno tehnoloģiju problēma ir tā, ka mēs bieži vien vēl līdz galam neizprotam to ietekmi – ne to stiprās puses, ne nepilnības. LMU mums ir svarīga ne tikai 3D liecību izveidošana, bet arī to iedarbības novērtēšana. Mēs Naora kungu trīs mēnešus pavadījām pa skolām, kurās viņš runāja personīgi. Mēs reģistrējām skolēnu reakciju anketās un intervijās. Tagad mēs vēlamies atgriezties skolās ar 3D liecību un salīdzināt datus.”

www.goethe.de/riga